

Smernice za prijavu autentičnih formalnih lokalnih inicijativa u okviru projekta

Lokalni poziv za EU

KONKURS: RAZVOJNI GRANTOVI – SISTEMATIČNA REŠENJA U ZAJEDNICI

Kroz projekat „Lokalni poziv za EU“ [Nacionalna koalicija za decentralizaciju](#), sa partnerima [Grupom 484](#) i [Fondacijom „Jelena Šantić“](#) a uz finansijsku podršku Evropske unije pruža podršku autentičnim lokalnim inicijativama koje će raditi na unapređenju svojih zajednica u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti. Partneri su do sada u okviru konkursa “**Razvojni grantovi - Sistematična rešenja u zajednici**”, podržali 7 inicijativa u iznosu od 5.000 do 10.000 evra u dinarskoj protivvrednosti koje su bile usmerene na realizaciju aktivnosti koje imaju za cilj unapređenje zajednica u oblasti vladavine prava i kulturne raznolikosti. Tokom ove godine predviđeno je da se podrži **do 9 inicijativa**. Pored finansijske podrške lokalnim inicijativama čitav proces prati intenzivna tehnička podrška, komunikacija i mentorstvo koje pružaju partneri na projektu kao i edukativna podrška koja je usmerena na podizanje kapaciteta autentičnih inicijativa.

Duboko verujemo da lokalne zajednice imaju dovoljno resursa i potencijala da postanu bolja mesta za život, mi obezbeđujemo sredstva i pomoći da ljudi prepoznaju lokalne resurse i potencijale kao i da rade na unapređenju kvaliteta života ljudi u zajednicama. Verujemo da **promena dolazi od građana prema donosiocima odluka** i da **nosioци промена нису pojedinci već udruženi građani i građanke koji deluju kao autentične lokalne inicijative**. Kroz dodelu sredstava i podršku lokalnim inicijativama mi **pomažemo ljudima** iz svojih zajednica **da artikulišu i realizuju svoje autentične lokalne inicijative u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti**, zbog toga **agende za akciju kreiraju sami udruženi ljudi iz lokalnih zajednica** a ne mi.

Naša podrška lokalnim inicijativama usmerena je na **razvoj i odbranu 4 tipa resursa** u zajednici:

- **ljudi (uključujući informacije i znanje)**
- **infrastrukturu** (stare zgrade i slično)
- **prirodne resurse**
- **kulturnu baštinu i nasleđe** (materijalna i nematerijalna kulturna baština)

Naša **filozofija promene je oslonjena na potrebe građana i građanki**, a ne isključivo na njihovim pravima, zato želimo da stignemo do što je moguće većeg broja lokalnih inicijativa iz različitih lokalnih zajednica u svim regionima Srbije.

Vrednosti u koje verujemo i za koje se zalažemo u svom radu su: solidarnost, transparentnost, učestvovanje, uvažavanje različitosti i odgovornost. Svesni smo da samo finansijska podrška nije dovoljna da bi lokalne inicijative ostvarile promene u zajednici. Pored finansijskih sredstava mi pružamo i edukativnu, savetodavnu, mentorsku podršku i dostupni smo za pomoći lokalnim inicijativama kroz rad mobilnih timova partnera na projektu.

Fokus i oblasti podrške

Fokus podrške u okviru konkursa „**Razvojni grantovi – Sistematicna rešenja u zajedici**“ je na aktivnostima autentičnih lokalnih inicijativa u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti, koje predstavljaju društvenu (socijalnu) inovaciju i koje imaju dugoročnu viziju promene u zajednici. Aktivnosti koje lokalne inicijative predlažu treba da budu usmerene na sistematicna rešenja u zajednici zasnovana na konkretnim potrebama građana i građanki i da imaju potencijal izgradnje partnerstva sa drugim akterima u zajednici. Predložene aktivnosti treba da omoguće aktivno uključenje građana i građanki u planiranje i realizaciju aktivnosti, povećanje građanske participacije/učešća u odlučivanju kao i promenu, primenu ili monitoring javnih politika, unapređenje rada i/ili kreiranje društvenih servisa usmerenih na zadovoljanje potreba većeg broja ljudi. Aktivnosti i sadržaji mogu biti različiti (npr. kampanje javnog zastupanja, kreiranje online i offline alata pomoći kojih građani/ke mogu ocenjivati kvalitet lokalnih usluga i/ili pomagati rad službi, borba protiv korupcije, veća transparentnost, otvorenost i odgovornost javne uprave, itd.), ali prednost će imati inicijative koje koriste inovativne pristupe. Neophodno je da predložene aktivnosti imaju potencijal za dugoročnost i da oslikavaju neophodan korak ka ostvarenju vizije promene lokalne inicijative u zajednici. Rezultati aktivnosti lokalnih inicijativa treba da dovedu do unapređenja položaja građana/ki i da doprinesu razvoju zajednica kroz sistematicna rešenja koja uključuju promenu politika, strateških dokumenata na lokalnom nivou (npr. lokalni budžet, lokalni planovi razvoja, prostorni i generalni planovi grada, itd.), unapređenje rada i/ili kreiranja novih društvenih servisa za građane u oblasti kulturne raznolikosti i vladavine prava, kreiranje i/ili unapređenje pristupa delovanja u zajednici koji omogućava aktivno uključenje građana u aktivnosti koje su usmerene na dugoročno unapređenje zajednice u navedene dve oblasti, kreiranje sadržaja koji podstiče društveni pluralizam, koristi kulturnu raznolikost i vladavinu prava kao resurse za rešavanja problema i unapređenja položaja građana i građanki u zajednicama, itd.

Oblasti podrške: Kroz podršku koju pružamo usmereni smo na autentične lokalne inicijative koje predstavljaju društvenu inovaciju i koje imaju dugoročnu viziju promene u zajednici u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti.

1) Vladavina prava

Kroz ovu oblast podržavamo lokalne akcije koje su usmerene na promovisanje vladavine zakona i razvijanje demokratije. Predložene aktivnosti treba da budu utemeljene na konkretnim potrebama građana i da svojim aktivnostima mobilisu zajednicu, nude sistematicna rešenja za probleme u zajednici, da podstiču i povećaju učešća građana u procesu donošenja odluka, vode ka dugoročnoj viziji promene u zajednici i da se realizuju na teritoriji Republike Srbije. Lokalne inicijative mogu predlagati različite vrste aktivnosti koje doprinose procesu ekonomskih reformi, aktivnosti praćenja i nadzora javnog budžeta, zastupanja za podsticanje reformi javnih politika baziranih na potrebama građana i zajednice, aktivnosti koje utiču na kreiranje, primenu ili monitoring politika i/ili suzbijanja ograničenja koja su nametnuta od strane države građanima, civilnom društvu i drugim nedržavnim akterima, itd.

Подносиoci prijave u okviru ove oblasti mogu predložiti sledeće aktivnosti:

- Povećanje učešća građana i građanki u procesu donošenja odluka i povećanje odgovornosti, nadzora i transparentnosti javnih službi.
- Osiguravanje veće transparentnosti, otvorenosti i odgovornosti državne uprave na lokalnom nivou kroz inicijative zastupanja za specifične teme bazirane na konkretnim potrebama građana.
- Borba protiv korupcije, veće transparentnosti, otvorenosti i odgovornost javne uprave.
- Osnaživanje civilnog društva da nadgleda i procenjuje proces ekonomskih reformi.
- Izgradnja kapaciteta civilnog društva koje zastupa podršku žrtvama i svedocima u oblasti krivičnog pravosuđa.
- Zastupanje tranzicione pravde u oblastima relevantnim za društvo i građane.
- Promovisanje promene stava javnosti i praksi podstičući dijalog, saradnju i poverenje između institucija, civilnog društva i medija.

2) Kulturna raznolikost

Kroz ovu oblast podržavamo lokalne akcije koje su usmerene na polje kulturne raznolikosti sa fokusom na jačanje svesti o delu istog društva u celini, stvaranje trajnih oblika političke i društvene integracije. Predložene aktivnosti treba da budu utemeljene na konkretnim potrebama zajednice i građana i da svojim aktivnostima mobilisu veći broj građana u svojim akcijama, nude sistematična rešenja za problema u zajednici kroz korišćenje potencijala kulturne raznolikosti, vode ka dugoročnoj viziji promene u zajednici i da se realizuju na teritoriji Republike Srbije. Inicijative mogu predlagati različite vrste aktivnosti koje jačaju pluralizam u društvenom životu, koje koriste kulturnu raznolikost kao resurs za razvoj svojih zajednica, pokreću kulturne inicijative koje promovišu vrednosti jednakosti, nenasilja i nediskriminacije i koje razvijaju kulturnu raznolikost na inovativne načine.

Подносиoci prijave u okviru ove oblasti mogu predložiti sledeće aktivnosti:

- Kulturne događaje, aktivnosti, sadržaje i obrazovne programe koji promovišu kulturnu raznolikost.
- Zajedničke aktivnosti mladih različitog kulturnog, etničkog i verskog porekla koje promovišu svest i poštovanje kulturne raznolikosti.
- Jačanje mreža u oblasti kulturne raznolikosti za učešće civilnog društva u procesu pridruživanja EU.
- Kulturni sadržaji koji koriste kulturnu raznolikost kao mehanizam za društvenu promenu i unapređenje razvoja zajednice.
- Olakšavanje procesa dijaloga i aktivnosti posredovanja (poput interkulturnalne zajednice, međuverskog i međukulturalnog dijaloga).
- Zastupanje i razvoj strategija od strane građanskog društva kako bi se uticalo na kreiranje javnih politika vezanih za kulturnu raznolikost.

Napomena: *Lista navedenih aktivnosti nije konačna, prihvatljive su i druge aktivnosti kojima se doprinosi unapređenju oblasti vladavine prava i kulturne raznolikosti.*

Nedozvoljene akcije koje se neće finansirati kroz ovaj konkurs:

- akcije koje se tiču samo ili uglavnom pojedinačnih sponzorstava za učešće u radionicama, seminarima, konferencijama i kongresima;
- akcije koje se tiču samo ili uglavnom pojedinačnih stipendija za studije ili kurseve obuke;
- akcije koje su uglavnom i/ili isključivo usredsređene na građevinske aktivnosti, kupovinu opreme, kupovinu i/ili obnovu zgrade ili kancelarije;
- akcije koje pretežno imaju za cilj dobrotvorne donacije i profitne aktivnosti;
- akcije koje su već finansirane od strane drugih donatora i programa iz zajednice i preduzete pre datuma potpisivanja ugovora.

Ko može da konkuriše za podršku?

Podnosioci prijave mogu biti autentične lokalne inicijative, koje su registrovane organizacije građanskog društva (udruženja građana, fondacije, zadužbine) po osnovu Zakona o udruženjima i Zakona o zadužbinama i fondacijama na teritoriji Republike Srbije, koje aktivno deluju u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti.

Podnosioci prijave mogu aplicirati sa jednom projektnom idejom koja se odnosi na jednu od navedenih oblasti u konkursu. Registrovane organizacije građanskog društva (udruženja građana, fondacije, zadužbine) mogu učestvovati na konkursu kao podnosioci prijave sa jednom projektnom idejom u okviru konkursa.

NAPOMENA: Projektni predlozi profitnih inicijativa, državnih i javnih institucija, međunarodnih organizacija, partijskih i verskih organizacija, medija neće se razmatrati jer ne podležu uslovima ovog konkursa.

Finansijska podrška, visina donacije, trajanje aktivnosti

Ukupan iznos za finansijsku podršku u trećoj godini projekta opredeljen za konkurs "**Razvojni grantovi - Sistematična rešenja u zajednici**" iznosi **76.500,00 evra** u dinarskoj protivvrednosti. Podnosioci prijave mogu da konkurišu za finansijsku podršku u iznosu od **5.000 do 10.000 evra** u dinarskoj protivvrednosti. Podržane inicijative treba da realizuju svoje aktivnosti na projektu u periodu od 1. oktobra 2022. do 1. marta 2023. godine, pojedinačno trajanje svakog projekta je **do 6 meseci**. Planirano je da se finansijski podrži do 9 projektnih predloga koji ispunjavaju sve kriterijume konkursa u trećoj godini realizacije projekta.

NAPOMENA: NKD i partneri zadržavaju pravo da ne dodele sva raspoloživa sredstva u slučaju nedovoljnog broja kvalitetnih predloga projekata.

Dozvoljeni i nedozvoljeni troškovi

Ukupan okvirni iznos za finansijsku podršku u drugoj godini projekta određen za konkurs "Razvojni grantovi - Sistematična rešenja u zajednici" iznosi do 76.500,00 evra.

- a) **DOZVOLJENI TROŠKOVI** su svi troškovi u vezi sa sprovođenjem projektnih aktivnosti, koji su predviđeni predlogom budžeta projekta i odobreni u postupku selekcije. Tu spadaju:
- **Troškovi ljudskih resursa** (plate i honorari) mogu iznositi najviše do 40% iznosa ukupnog budžeta. Honorari i/ili plate obuhvataju sve pripadajuće poreze i doprinose u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i predstavljaju se u budžetu u bruto iznosu.
  - **Troškovi sprovođenja projektnih aktivnosti** (na primer: troškovi organizovanja javnih offline i online događaja, uličnih akcija, performansa, javnih debata, dizajn, štampa publikacija itd.).
  - **Honorari spoljnih saradnika: podnositelac prijave može, ukoliko je za ostvarenje rezultata predloženog projekta to potrebno, da angažuje spoljne saradnike, druga fizička ili pravna lica, za obavljanje nekog posla koji je predviđen projektom za sprovođenje projektnih aktivnosti.** Očekuje se da podnosioci prijave najveći deo projekta izvode sami i da već poseduju većinu potrebnih ljudskih resursa.
  - **Troškovi za komunikacione i promotivne aktivnosti koje se odnose na informisanje javnosti o rezultatima predloženih projekata putem medija** (štampanih, elektronskih), putem društvenih mreža, javnih događaja i slično. Tu spadaju troškovi oglašavanja, produkcija promotivnih video i drugih materijala, produkcija/dizajn objava za društvene mreže, organizacija promotivnih događaja, troškovi izrade promotivnog materijala i tome slično. **Od ukupnog iznosa budžeta potrebno je da najmanje 10% ukupnog budžeta bude planirano za komunikacione aktivnosti u vezi sa promocijom projekta.**
- b) **NEDOZVOLJENI TROŠKOVI** su sledeće vrste troškova i neće biti prihvaćeni ovim konkursom:
- Porez na dodatu vrednost (PDV) nije dozvoljen trošak i potrebno je da troškovi budu prikazani bez PDV-a. Dobitnici grantova će biti u obavezi da se oslobode od plaćanja PDV-a za one troškove na koje se plaća PDV (smeštaj, ugostiteljske usluge, štampa, roba, itd.).
  - Kamate i drugi dugovi koji su nastali pre početka projekta i u toku trajanja projekta.
  - Kupovina automobila ili nepokretnosti, pretežno finansiranje građevinskih radova na nepokretnostima u vlasništvu nosioca projekta ili nad kojima nosilac projekta ostvaruje pravo zakupa.
  - Finansiranje ili delimično finansiranje aktivnosti javnih vlasti i korisnika budžeta Republike Srbije.
  - Plate i honorari službenika javne uprave za aktivnosti koje spadaju u njihov redovan posao.
  - Finansijska podrška koja se planira za podršku drugim organizacijama civilnog društva u formi donacije.

- Troškovi koji sadrže nabavku alkohola, cigareta, avionske karte prve i biznis klase, naknade štete i kazne, igre na sreću, napojnice, otpis dugova.
- Troškove organizovanja protesta.

Gde i kako dostaviti projektnu ideju?

Svoju ideju za akciju podnositelj prijave može poslati popunjavanjem formulara i slanjem na e-mail konkurs@nkd.rs sa naslovom e-maila **Konkurs - Razvojni grantovi - Sistematična rešenja u zajednici**. Konkurs je kontinuirano otvoren i ideju autentične lokalne inicijative mogu poslati stalno, a najkasnije do 1. septembra 2022. godine ili ukupne potrošnje predviđenih sredstava u okviru konkursa opredeljenih u trećoj godini projekta. Za prijavu projektne ideje potrebno je popuniti i priložiti sledeću konkursnu dokumentaciju:

- Formular za prijavu projektne ideje
- Formular za predlog budžeta

Za prijavu na konkurs se obavezno koriste gore navedeni obrasci koje šaljete putem e-maila konkurs@nkd.rs sa naznakom za **Konkurs - Razvojni grantovi - Sistematična rešenja u zajednici**. Procena i odabir ideja se vrši kontinuirano i svi podnosioci ideja će biti obavešteni o rezultatima svojih prijava.

Ideja za projekat pored opštih informacija potrebno je da obavezno sadrži sledeće informacije:

- **Svrha/cilj vaše ideje** - Opišite problem koji želite da rešite u vašoj zajednici, navedite koliki broj ljudi je pogoden navedenim problemom, objasnite na koji način vidite rešenje problema i šta je konkretna promena koju želite da ostvarite u vašoj zajednici.
- **Planirane aktivnosti** – Navedite aktivnosti koje planirate da realizujete, ko će sve učestvovati u realizaciji aktivnosti, koji resursi su potrebni za realizaciju vaših aktivnosti.
- **Rezultati** - Navedite najznačajnije očekivane rezultate vaše ideje.
- **Potrebni resursi** - Navedite na koji način ćete iskoristiti sredstava iz konkursa. Pored ukupnog iznosa potrebnih sredstava, potrebno je navesti glavne budžetske stavke sa potrebnim iznosima.

Nakon izbora podnosioca prijava za razradu finalne akcije (opisane u Koracima u realizaciji konkursa) mobilni timovi Nacionalne koalicije za decentralizaciju i Fondacije Jelena Šantić pružaju podršku odabranim lokalnim inicijativama u razradi finalnih aplikacija. Mobilni timovi će pružiti savetodavnu pomoć tokom procesa razrade finalnih predloga aplikacija.

Podnosioci prijave popunjavaju Formular za apliciranje i Formular budžeta nakon čega se finalne prijave prosleđuju na odlučivanje Selekcionom odboru.

Kriterijumi za procenjivanje projektnih akcija

Finalne predloge akcija će razmatrati i ocenjivati Selektioni odbor sastavljen od članova i članica partnerskih organizacija, uz moguću pomoć spoljnih saradnika. Odbor će doneti odluku o podršci najrealističnijih finalnih prijava u odnosu na sledeće kriterijume:

- Akcija dolazi od formalno udruženih ljudi iz lokalnih zajednica i usmerena je na unapređenje zajednice u oblasti vladavine prava i/ili kulturne raznolikosti na teritoriji Republike Srbije.
- Tema/problem koji podnositelj prijave želi da reši zasnovan je na realističnim potrebama većeg broj građana u zajednici i aktivnosti su usmerene na unapređenje i zaštitu javnog interesa u oblasti vladavine prava i kulturne raznolikosti.
- Akcija koju podnositelj prijave predlaže predstavlja socijalnu inovaciju koja ima potencijal i doprinosi dugoročnoj promeni u zajednici.
- Aktivnosti doprinose razvoju sistematičnih rešenja koja su usmerena na unapređenje i razvoj zajednice.
- Aktivnosti imaju potencijal da mobilisu veći broj građana i građanki u zajednicama.
- Predložene aktivnosti prepoznaju i/ili koriste lokalne resurse kao potencijal za promene i ostvaruju partnerstva u zajednici (građansko društvo, mediji, institucije, itd.).
- Neophodan kapacitet podnositelja prijave, razvijenost unutrašnje strukture organizacije i prethodno iskustvo u realizaciji aktivnosti u oblasti kulturne raznolikosti i vladavine prava.
- Jasna veza između postavljenih ciljeva, projektnih aktivnosti i očekivanih rezultata.
- Jasno izložena ideja sa realističnim budžetom koji je u skladu sa aktivnostima i očekivanim rezultatima konkursa.
- Inicijativa je u skladu sa vrednostima projekta (solidarnost, transparentnost, učestvovanje, odgovornost i uvažavanje različitosti).
- Vreme realizacije projektnih aktivnosti je do 6 meseci.
- Predložena akcija i podnositelj prijave nisu povezani sa političkim partijama i akterima koji učestvuju na izborima.
- Predložena akcija i podnositelj prijave ne promovišu versku i religijsku isključivost.
- Akcija svojim aktivnostima ne diskriminiše bilo koju grupu građana i građanki.
- Podnositelj prijave trenutno nije korisnik grantova Evropske unije ili stalne finansijske podrške trećim stranama.
- Prednost će imati podnositelj prijave čiji godišnji budžet nije veći od 50.000 evra.

Selektioni odbor i partneri na projektu mogu tražiti dodatna pojašnjenja od podnositelja prijave u vezi sa predlogom projekta i može zahtevati promene budžeta.

Koraci u realizaciji konkursa:

1. **Slanje ideje za akciju:** Podnositelj prijave treba da pošalje svoju ideju za akciju u kojoj predlaže aktivnosti koje će koristiti vladavinu prava ili kulturnu raznolikost kao mehanizme za razvoj svojih zajednica.
2. **Izbor podnosioca prijave za razradu finalnih predloga akcija:** Partneri na projektu će na osnovu podnetih ideja za akciju i u odnosu na kriterijume konkursa odabrati najrealnije ideje koje imaju najviše potencijala i kvalifikuju se za razradu finalnih predloga aktivnosti. Tokom izbora podnositelj prijave može biti kontaktiran od strane regionalnih resurs centara i/ili mobilnih timova sa dodatnim pitanjima u vezi procene prijave i samih kapaciteta.
3. **Edukacija za podnosioca prijave:** Nakon selekcije najrealnijih ideja partneri na projektu će pored tehničke podrške za razradu finalnih aplikacija organizovati i on-line edukacije. On-line edukacija ima za cilj pružanje podrške za unapređenja kapaciteta samih inicijativa ali i pružanje tehničkih smernica za razradu finalnih prijava. Podnositelj prijave će biti blagovremeno obavešten o vremenu i temama realizacije on-line obuka.
4. **Razrada finalnih predloga akcija:** Svim odabranim podnosiocima prijave biće pružena podrška mobilnih timova u razradi finalnih predloga akcija. Mobilni timovi će pružiti savetodavnu pomoć tokom procesa razrade finalnih predloga.
5. **Izbor dobitnika donacija:** U skladu sa kriterijumima konkursa, finalne preloge akcija razmatra Selekcioni odbor, koji donosi i konačnu odluku o dodeli finansijske i mentorske podrške.
6. **Sprovođenje odobrenih akcija:** Nakon potpisanih ugovora o donaciji, dobitnici donacija kreću u sprovođenje svojih predloga akcija. Tokom realizacije aktivnosti podržane inicijative imajuće kontinuiranu stručnu i tehničku podršku mobilnih timova i regionalnih resurs centara partnera na projektu, a po potrebi i stručnih mentora. Vreme realizacije projektnih aktivnosti je do 6 meseci.
7. **Izveštavanje o realizovanim akcijama:** Tokom i nakon završetka projektnih aktivnosti, podržane inicijative podnose *periodične* (na polovini projekta) i *finalne* narativne i finansijske izveštaje na kraju projekta (sa računima i izvodima). Izveštaji se podnose na polovini realizacije projektnih aktivnosti (periodični izveštaji) i najkasnije u roku od 15 dana od završetka realizovanih aktivnosti (finalni izveštaji). Periodični i finalni narativni i finansijski izveštaji se podnose u posebnim formularima koji će biti prosleđeni dobitnicima grantova nakon potpisivanja ugovora o donaciji.